

Petur Reinrt og Eivind Vilhelm heilsaðust
eisini aftaná tingfundin

Framhald av síðu 17

lógini, og sum dømi kann nevast loyvið hjá IRF at hava tyrvingarpláss í Oyndarfirði, og við Skarðsá í Bo.

Í fjór varð kunngerð um tjaldingarstöð (camping) sett í gildi, har ásett verður, at bert er loyvt at seta upp tjöld, har grundleggjandi treytirnar — nátt-hús og vaskihús — eru til staðar.

Landsstýrið hevur gjørt eina kanning um støðuna á Sorvágssfirði við yvirilíti yvir tær ymisku dalkingarkeldurnar og lutfalsliga árin teirra. Alitið er lagt fyrri tingið til kunningar.

Landsstýrið heldur fast við, at umhvørvið her heima eigur at vera betri vart, enn tað er. Hetta eigur at verða gjørt hóast trupulir figgjjarligar umstøður.

Landsstýrið umhugsar tí at seta á stovn umhvørvisgrunn. Grunnurin er ætlaður at veita stuðul til tiltøk, sum kunnu fremja vernd av umhvørvinum.

Landsstýrið hevur verið virkið á al-tjóða fundum um umhvørvismál. Serliga viðvíkjandi bretsku endurvinningsarverkinum í Dounreay hevur landsstýrið mótmælt bæði fyrri bretska stjórnini og teim londum, sum ætla at flyta atom-burturkast til Norður-Skotlands.

20. Samferðslumál

Í tíðum, har almennu útreiðslurnar verða skerðar, er samferðsluokið tað økið, sum mest kennir fylgjurnar av niðurskurðinum.

Vegaarbeiðini eru ikki so nógv, sum áður, men kortini hevur verið roynt at hava tey arbeiði, sum eru í gongd, býtt út á landsins ymisku øki.

Tunnislarbeiðið í Suðuroynni og á Streymoynni heldur fram, hóast tað er nógv slakari enn áður. Arbeiðið fram til munnar av einum komandi Gásadalsholli er í gongd.

Nakrar stórra havnabyggingar eru framvegis í gerð, men roknað kann ikki við, at farið verður undir fleiri nýggjar havnabyggingar fyribils, tí kommunurnar aftra seg við at fara undir slík stór-

arbeiði við núverandi figgjjarumstøðum.

Bæði Strandfaraskip Landsins og Bygdaleiðir merkja figgjjarligu skeringarnar, men kortini kann sigast, at tænastustøðið framvegis er hampuliga gott.

Smyril er farin í nýggja samferðslurutu til Skotlands, leigaður av privatum skipafelag til farmasigling. Væntandi og vónandi eydnast hetta tiltak til frama fyrri bæði føroyskan útflutning og innflutning.

Ferðamannatalið á flogrutunum millum Føroya og útheimin hevur verið minkandi seinasta árið. Kappingin millum Atlantic Airways og Danair er tí eisini harðnað.

P/f Atlantic Airways hevur fingið umfiggjað flogfarið og bótir hetta nakað um figgjjarviðurskipti felagsins.

Sum høvuðspartaiegari fylgir landsstýrið við gongdini hjá felagnum og skal eg endurtaka, at føroyska felagið er komið fyrri at vera. Hetta snýr seg jú um einasta ferðamannasamband okkara við útheimin 8 mánaðir av árinum.

21. Undirgrundin

Nevndin, sum samgongan setti at stíla fyrri samráðingum um undirgrundina, hevur sent donsku stjórnini uppskot um eitt sindur broytt kommissorium hjá serkonu arbeiðsnevndini, sum skal halda fram í arbeiðinum og finna eina endaliga loysn.

Samgongan er sinnað at fáa greitt hetta mál skjótt. Eisini tí tað kann gerast aktuelt at geva loyvi til royndarboringar eftir ráevni í undirgrundini.

22. Viðurskipti við EF o.a.

Samráðingarnar við EF um eina nýggja handilsskipan eru vorðnar drúgvari enn væntað.

Í fjór heyst samdust landsstýrið og ríkisstjórnin um, at besta leiðin at ganga í hesum samráðingum var at biðja um eina frihandilsskipan, har allar vørur, ið seldar vorðu partanna millum, voru tollfriar, tó kanska við einstøkum

undantøkum. Vit vildu undir ongum umstøðum lata fiskikvotur afturfyrri tollsmdir fyrri føroyskan fisk.

EF hevði ógvuliga langa tíð um at taka støðu til hetta uppskot. Ikki fyrr enn í apríl í ár tók Ráðharrastovnurin í EF undir við uppskoti frá EF-nevndini um eina samráðingarheimild, sum kortini er soleiðis orðað, at hon kann umfata bæði eina frihandilssavtalu sum hana, vit ynskja, og eina minni viðgongda handilsskipan, ið EF tykist heldur vilja hava.

Undir vitjan í Brussel fyrst í mai hevði lögmaður høvi at hitta politiskar talsmenn fyrri EF, ið sögdu seg væl skilja føroysku ynskini, harimillum, at Føroyar ikki vildu lata sær lynda einans at selja EF rávørur. Tollfrælsið skuldi eisini umfata viðgjörðar vørur.

Siðani hava samráðingar verið á embætismannastigi, higartil í trimum umforum, og verður tað fjórða væntandi um hálvan september.

Tað er einki yvir at dylja, at støðan hjá EF-umboðunum í hesum samráðingum higartil hevur verið eitt vónbrót. Tey uppskot, EF hevur sett fram um tollfrælsi á fiskavørum eru í fleiri tjóðandi førum avmarkað til nøgd, ið ikki samsvara við framtíðar tørvin hjá føroysku útflutningsvinnuni.

Kortini hava vit ikki mist alla vón um, at EF skilir torv okkara, skilir, at tær handilssmdir, vit bjóða afturfyrri, ikki eru heilt týðningarleysar, og eisini skilir sin egna politiska tørv á eini loysn, sum ikki bert teir sjálvir, men eisini vit kunnu liva við.

Landsstýrið roknar sostatt við, at semja fæst við EF um eina frihandilssavtalu, tá ið liður út á heystið, og at hon kann fáast at virka 1. juli 1991.

Landsstýrið er farið undir at fyrireika tær broytingar, ið gerast skulu í føroysku avgjaldsskipanini, til tess at vit kunnu halda okkara part av komandi frihandilssavtaluni.

Tá ið samráðingarnar við EF eru loknar, er ætlanin at samráðast um frihandilssavtalar við EFTA-londini, við tí í hyggju at geva føroyskum vørum so víðar ræsur sum gjørligt í tí umfatandi europeiska búskaparøkinum, ið samráðingarnar millum EF og EFTA miða móti at stovnsata.

Landsstýrið roynir eisini at fylgja við í samráðingunum millum EF og EFTA um at skapa tað europeiska búskaparøkið, EES. Enn eru hesar samráðingar komnar ógvuliga stutt. Eisini fylgja vit við í tí orðaskifti um viðurskiptini við EF, ið hevur tíkið seg upp í hinum Norðurlondum.

Umframt handilsviðurskipti hevur EF nógv annað samarbeiði. Løgtingssamtýktin um, at Føroyar vera uttanfyri EF stendur við. Men ríkisfelagsskapur okkara við limalandið Danmark ger, at støða verður at taka til ymiskar týðningarmiklar spurningar í framtíðini. Skipanin av eini politiskari EF uniön, um hon verður veruleiki, setur krav til

politiskar avgerðir føroyskumegin.

Rættliga sannlíkt er tað, at EF fer at skipa fyrri eini valutuniön, t.v.s. at øll limalondini fáa sama gjaldoyrissvirði. Tá ið vit frammanundan eru í gjaldoyrissamgongu við Danmark, fara vit at vera við í eini slíkari gjaldoyrissamgongu. Tað fer at seta krav til skilagóðan føroyska búskaparpolitikk í framtíðini.

Sum heild fara vit at vera við í einum størri altjóða handilssamskipti og ikki minst aftaná, at alt Eystureuropa letur sínar marknaðir upp, eiga vit at hava eyguni opin fyrri øllum sølumøguleikum og øðrum samarbeiðsmøguleikum, sum til dømis joint ventures.

Vit eiga ikki at vera ræddir fyrri at kanna móguleikar fyrri at seta virki á stovn í øðrum londum ella at lata aðrar seta seg niður her á landi.

Heldur ikki eiga vit at visa altjóða figgjarstovnum burtur í at virka í Føroyum og kanska laga lóggávu okkara til slíkt virksemi.

Eitt ár er nú farið siðani núverandi samgonga av Fólkaflakkinum, Sambandsflokkinum og Tjóðveldisflokkinum varð skipað.

Bæði innan- og uttanlands var stórt bilsi um, at ein slík politisk samanning kundi fáast í lag. Men hesir flokkar sóu tað álvarsliga støðu, land okkara var komið í, og teir tóku saman hendur við tí endamáli at endurreisa føroyska samfelagið og fyrst og fremst tað búskaparliga og vinnuliga grundarlagið.

Eingin roknaði við, at tað fór at verða lætt, og øll vistu, at tað tók sína tíð. At tað fór at mekrast og kennast í hvarjum króki í samfelagnum, bæði hjá tí einstaka, hjá familjum á bygd og í bý og á arbeiðsplássunum eru øll greið um.

Stór tøk eru tikin hetta árið. Fólkið hevur borið tungar byrðar, minni pening um hendi, gildið tvungna uppsparing, í ávisum førum vandi fyrri arbeiðsplássum, lán- og kreditmøguleikarnar hava verið verri og tyngst hevur tað kennst hjá teimum, sum settu búgv hesa seinastu tíðina, meðan grundstýkkja- og húsuprisirnir vóru í hæddini orsakað av overvirkseminum.

Tey tyngstu búskapartiltøkini eru gjørd og tey, sum skulu fáa vinnuna aftur á fæti, eru júst frá hondini. Tey, sum nú skulu fremjast, eru tey, sum aftur spakuliga skulu menna tann privata búskapin, tann hjá einstaklinginum og familjuni. Ikki við stórum stuðningum og almennum tænastuvirksemi, men við ein betri lønar- og skattaskipan.

Vónandi stendur politiska samgongan saman um hetta og vónandi skilir eisini andstøðan, at einki verður vunnid við opportunistiskum orðklúgvari.

Latið okkum halda fast við tað, sum vunnid er, latið okkum bøta um tað, sum ikki eydnaðist heilt, men tó er ein bati, og latið okkum halda fram við at gera tað, sum eftir er, fyrri at endurreisingararbeiði skal eydnast.

Landsstýrið letur 10 hús

Sjálvst um landsstýrið nú heldur aftur við at veita stuðul, gav tað úrslit, at sviin Sivard Wallenberg var í Føroyum í vár og bað um stuðul til at byggja hús á Filipsoyggjunum fyrri.

Landsstýrið samtykti herfyri at játta pengar at byggja 10 hús fyrri. Hetta er ikki húsbygging, sum vit hava í Føroyum, tí húsini kosta bert 6.500 krónur at byggja hvørt.

Tað er felagsskapurin Skandinaviska Barnamissionen, sum stendur fyrri hesi húsabyggingini á Filipsoyggjunum, har neyðin er sera stór. Barnamissionin riynir at fáa bæði myndugleikar og fólk annars í øllum norðurlondum at lata pengar til hús á Filipsoyggjunum. Húsini verða kallað upp eftir teimum, sum geva. Húsini, sum føyoyingar figgja, verða bygd

beint sunnanfyri høvuðsstaðin Manila. Farið verður væntandi at byggja tey til várs.

Ella Niclasen, sum arbeiðir fyrri Skandinaviska Barnamissionen í Føroyum, er fegin um at landsstýrið eisini tekur undir við hjálpararbeiðinum á Filipsoyggjunum og letur heilsa øllum, sum hava stuðlað.

randi